

A szakirányítás támogatásának elmaradásáról

Közel fél órát szentelt a Kossuth rádió 2012. január 17-én délelőtti az erdészeti szakirányítás témakörének. A műsor felvezetőjében ismertették azokat az adatokat és tényeket, amelyek bizonyítják a korábban erdészeti integrátori, majd erdészeti szakirányítási rendszer elmúlt 10 évének sikeres és hatékony működését, továbbá a 2011. és 2012. évi támogatás teljes elvonásának várható következményeit. A műsorban interjú hangzott el *Poór Péter* és *Borkó Károly* erdőgazdálkodókkal, illetve *Dobos Arnold* szakirányítóval. A stúdióbeszélgetés két résztvevője *Mocz András*, a MEGOSZ alelnöke és *Lapos Tamás*, a

Vidékfejlesztési Minisztérium főosztály-vezető-helyettese voltak. A beszélgetésbe telefonon bekapcsolódott *Lomniczi Gergely*, az OEE főitkára. A műsor során sajnos nem került közelebb a megoldáshoz a szakirányítás finanszírozásának kérdése. Abban viszont valamennyi megszólaló egyetértett, hogy az erdészeti szakirányításra feltétlenül szükség van, és támogatásának hiánya komoly működési zavarokat okozhat a magán-erdő-gazdálkodásban. Az erdőgazdálkodók megerősítették, hogy a magán-erdő-tulajdonosok és -gazdálkodók zömét kitevő kistulajdonosok különösen nehéz helyzetbe kerülnek, hiszen a jo-

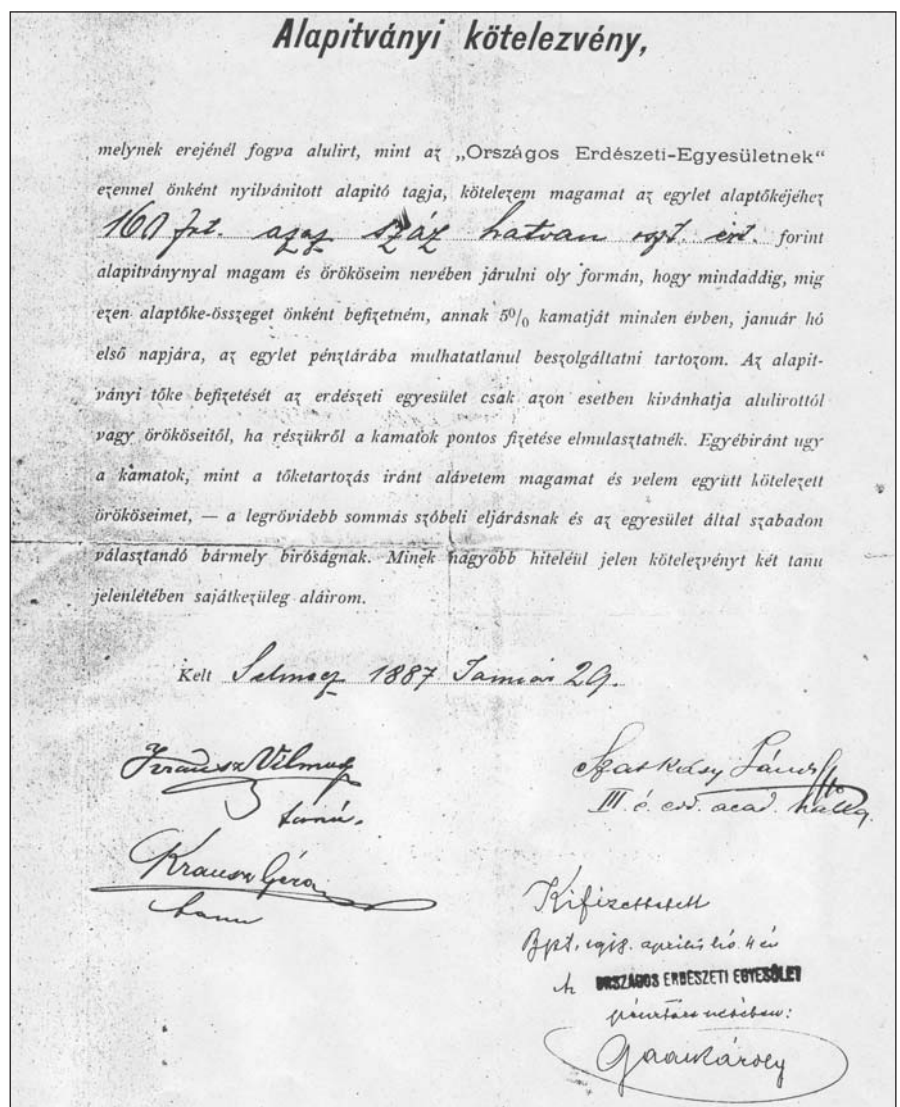
gosult erdészeti szakszemélyzet alkalmazását, az Erdőtörvény által előírt feladatok ellátását saját zsebből nem lesznek képesek finanszírozni.

A műsor során azért jó hír is elhangzott a minisztérium illetékesének szájából. *Lapos Tamás* ugyanis ígéretet tett arra, hogy a MEGOSZ részéről már évek óta szorgalmazott és a magánerdősök által nagyon várt **Erdő-Natura kompenzációs és a Fiatallandó állománynevelése (befejezett ápolás, tisztítás, nyesés) jogcíme** ez év februárjában **végre megnyitásra kerülnek.**

Dr. Sárvári János
MEGOSZ

Egy Alapítványi kötelezvény margójára

Az elmúlt esztendőben az Országos Erdészeti Egyesület Zalaegerszegen tartott 142. Vándorgyűlése alkalmából volt munkaadóm, a ZALAERDŐ Zrt. megjelentette az általam készített **Erdészéletutak** (*Erdőmérnökök a Zalaerdőnél, jogelődjeimél és a zalai erdészeti igazgatásban 1945-2010*) című szakmai életrajzi gyűjteményt, amely örömemre nagyon sok szakemberhez, kollégához és érintett családhoz eljutott. Az anyaggyűjtés során rengeteg hozzátartozóval, leszármazottal kerültem kapcsolatba, akik közül többen is értékes szakmai relikviákat, dokumentumokat őriztek. *André Béla* erdőmérnök kollégám segítségével – amit ezúton is köszönök – többek között sikerült fellelnem az egykori Esterházy hercegi hitbizományi, majd államerdészeti jeles zalai erdőgondnok, később az Országos Erdészeti Főigazgatóságon is dolgozó főelőadó, *Szarkásy László* erdőmérnök Budapesten élő rokonát, aki fontos életrajzi adatok közlése mellett, felhívta a figyelmemet a nevezett édesapjára, *Szarkásy János* erdőmérnökre is. Ő, sajnálatomra nem kerülhetett be a készülő könyvbe, mivel élete során nem volt kapcsolatban a zalai erdőkkel, s egyébként is még 1945 előtt elhunyt. Az említett rokon, nevezetesen az unokája, azonban kedvesen kárpótolta egy 125 éve, 1887-ben született, figyelmet érdemlő, féltve őrzött szakmai dokumentummal, amelyet ezennel bemutatok.

Az Alapítványi kötelezvényt – mint látható – Szarkásy János III. éves erdész akadémiai hallgató korában tette Selmechányán, s ezáltal az Országos Erdészeti Egyesületnek önként nyilvánított alapító tagjaként kötelezte magát, s egyidejűleg örököseit is a kötelezvénybe foglaltak maradéktalan betartására, s azok elmaradása esetén a jogi következményekre.

Az Országos Erdészeti Egyesület alapítási éve 1866., s ezt az időpontot összevetve a kötelezvény születésének idejével, látható, hogy az alapítástól huszonegy év telt el, ennek ellenére ennyi idő után is még alapítói tagságot lehetett szerezni, ha az illető az egyesület alapítókéjéhez – még ha szerény mértékben is – pénzbeli alapítvánnyal járult hozzá.

A 19. század utolsó három évtizede egyébiránt egyesületünk anyagi gyarapodásának igen jelentős időszaka volt. Ekkor, 1873-ban vásárolta meg az egyesület saját közlönye számára az 1862-ben, 150 éve alapított Erdészeti Lapokat, s ebben az időszakban, 1886-ban épült meg és lett felavatva az 1949-ben elvett impozáns, egykori budapesti székházunk. (VIVAT ACADEMIA. In: Az Országos Erdészeti Egyesület története, Király Pál, OMBKE és OEE kiadása, Budapest, 1985).

Mindezek fényében úgy vélem külön is elismerésre méltó, hogy még egy nem végzett akadémista a maga szerény anyagi lehetőségei ellenére – haza- és hivatásteretétől indítva – nem akart kimaradni abból a széles és lelkes folyamathoz, abból a nagyszerű szakmai összefogásból, ami akkor az egyesületünket jellemezte. Nemes döntése bizonyára társai körében is kövételre talált.

Ma, amikor egyesületünk nehezebb anyagi helyzetben van, gondoljunk a Szarkásy Jánosokra, az elődökre, akik előttünk jártak, s a 20. század kegyetlen és viharos évtizedeit, a gyakori gazdasági kilátástalanságot átvészelve megmutatták, hogy mindig az összefogás ereje és az önzetlen támogatás tudta csak felemelni és megőrizni nagy múltú egyesületünket. Úgy gondolom, Szarkásy János ragaszkodása az egyesülethez máig ható nemes példa, ezért megérdemli, hogy lapunk megőrizze rövid szakmai életútját is.

1866-ban, az egyesület alapításának évében, Vadkerten (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye) született. Oklevelét – Kaán Károly évfolyamtársaként, vele egy időben – 1890-ben szerezte meg Selmechányán. Felesége Réz (Richter) Gézának, a M. kir. Bányászati és Erdé-

szeti Főiskola 1918/1919. évi, utolsó selmechányai rektorának, a neves bányaműveléstani professzornak volt a testvére. (Mellesleg jegyzem meg, hogy Réz Géza nagyapja volt a kiváló történésznek, a Magyar Tudományos Akadémia egykori elnökének, Kosáry Domokosnak). Szarkásy János első jelentősebb munkahelyét gróf Széchenyi Bertalan segedi hitbizományi uradalmánál (Somogy vármegye) kapta, ahol 1899-1910 között főerdészként dolgozott, a gróf teljes megalégedésére. Ezt követően az esztergomi székesfőkapitáni erdőbirtok erdőfelügyelőjeként tevékenykedett 1926-ig, nyugállományba vonulásáig.

1939-ben az Országos Erdészeti Egyesület Debreceni Közgyűlésén 50 évet meghaladó egyesületi alapítói tagságát, évtizedeken át tanúsított önzetlen anyagi és erkölcsi támogatását, valamint szakmai alázattal végzett munkáját elismerve, díszoklevél kitüntetésben részesítették, melyet Waldott Kelemen báró, az egyesület akkori elnöke és dr. Mibályi Zoltán titkár jegyeztet.

Szarkásy János 1942-ben, 76 éves korában Sümegen hunyt el, hamvai az ottani köztemetőben nyugszanak.

Dr. Baráth László

Vastagodnak a finn erdők

Több mint megduplázódott a vastagfák – melyek 30 cm felettiek – mennyisége az elmúlt 60 évben. Ugyanakkor a lábönálló fatömeg is nőtt. Finnországban a fatömeg egyötöde vastagfa. Ez 415 M m³. Az 1,3 m magasán 30 cm-nél vastagabb egyedek számítanak vastagfának. Nőtt az összes méretek szerinti együttes fatömeg is, ugyanakkor ezen belül emelkedett a vastagfa részaránya: az 1960-as években 15% volt és mára 19%-ra nőtt. E növekedés különösen Dél-Finnországban jellemző. 1950 óta a vastag lúccs és lombos fák mennyisége megnégyszereződött. A kivétel az erdeifenyő, melynél a vastagfa-hányad enyhén csökkent. A lombosfa mennyisége és fatömegben belüli aránya is nőtt az elmúlt évtizedekben. Egyes erőtulajdonosok erdejükből a lehető legnagyobb hasznot szeretnék kapni. A vastagabbra hagyott erdő nagyobb hasznot ígér, mivel kitermeléskor jelentősen magasabb lesz a rönkhányad. Az erőtulajdonos árbevételének mintegy 70%-a rönkből jön, a maradék jut a kis átmérőjű papírfá-rostfára. Ugyanakkor

vannak erőtulajdonosok, akik amint megérett, azonnal kitermelik erdejüket. A vastagodás másik oka, hogy a kitermelés elmarad a vágható mennyiségtől. A finn erdőben az évi növekedék 103 M m³, a tartamosan kitermelhető pedig 70 M m³ lenne, de 2010-ben pl. csak

55 M m³-t termeltek. Ennek hátterében az állhat, hogy az emberek megengedhetik maguknak, hogy várjanak arra az időre, amikor számukra a legkedvezőbb erdejük kitermelése. Ezáltal hagyják nőni erdejüket. Továbbá a faeladási nyereség nem az egyetlen előny, amit az erdőből várnak.

(Fatáj online)

Mentésre szorulnak

A még érintetlen erdők a Kárpátok legnagyobb kincse: ennek a természeti értéknek a megóvására fogott össze a hét érintett közép-kelet-európai ország. Mintegy háromszázezer hektár őserdő sorsa a tét, a cél az illegális fakitermelés megakadályozása. Eltűnt a Földről az erdők egyharmada nyolcezer év alatt. A fenntartható erdőgazdálkodásról szóló egyezményt május végén írta alá Pózsnyban Csehország, Lengyelország, Magyarország, Románia, Szerbia, Szlovákia és Ukrajna. A hét állam megállapodásának az is része, hogy fel kell mérni, pontosan hol borítja még érintetlen ős-

erdő a hegylécet. A jelenlegi becslések szerint több mint 300 ezer hektár ősi vagy elsődleges erdő van a Kárpátokban. Ide tartozik az a több mint tízezer hektár bükkös Kelet-Szlovákiában és Ukrajnában, amelyet az UNESCO a világörökség részének nyilvánított, de a Déli-Kárpátok – többek között a Retyezát-hegység – erdősege is, amely Európa legnagyobb egységes erdőterületének számít. A háromszázezer hektár soknak tűnik, de ez csekély része azoknak az erdősegeknek, amelyek a középkor elején borították Európát.

(Origo)